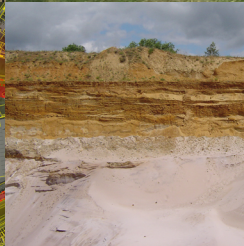

Toezicht- en handhavingsplan

Toezicht- en handhavingsplan

referentie	projectcode	status
GV894-3/strg/007	GV894-3	definitief
projectleider	projectdirecteur	datum
drs. J. Lackin	ir. W. Hendriks	17 juni 2013

autorisatie	naam	paraaf
goedgekeurd	drs. J. Lackin	

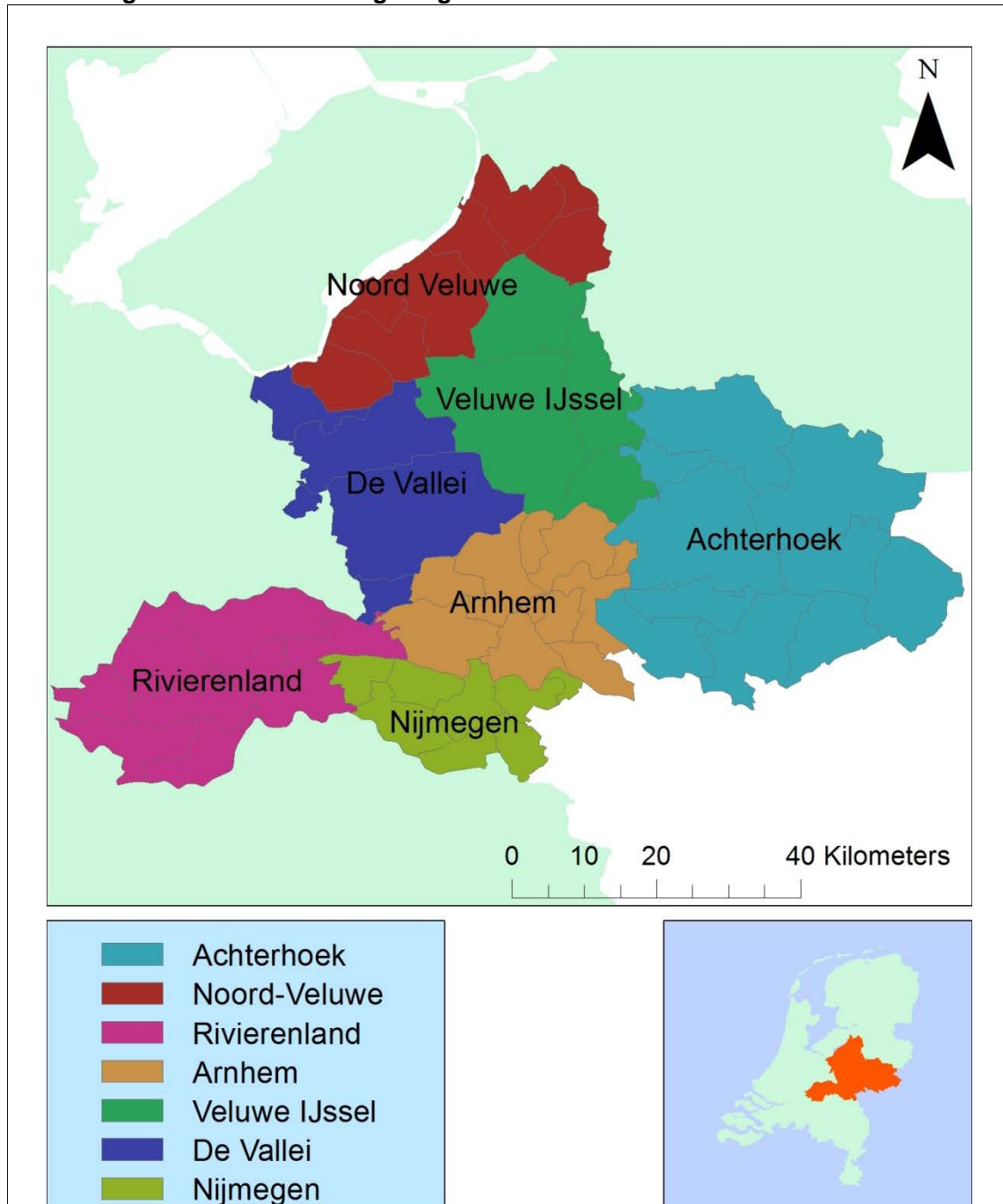
INHOUDSOPGAVE	blz.
1. INLEIDING	1
1.1. Aanleiding en achtergrond	1
1.2. Doel en afbakening	2
1.3. Leeswijzer	2
2. HET HOE EN WAAROM VAN HET HANDHAVEN	3
2.1. Waarom handhaven	3
2.2. Samenwerken	4
2.3. Normblad 8001/8002	5
3. TOEZICHTSTAKEN EN PRIORITERING	7
3.1. Verantwoordelijkheden gemeente	10
3.2. Prioriteitstellen in de toezichtstaken	10
3.2.1. Risicoanalyse door middel van een risicomatrix	10
3.2.2. Resultaat	11
4. UITVOERINGSPROGRAMMA TOEZICHT EN HANDHAVING BODEM	13
4.1. Interventiestrategie	13
4.2. Werkpakket toezicht en handhaving	13
5. HANDVATTEN VOOR DE UITVOER	15
5.1. Formulier toezicht in het veld	15
5.2. Handhaven bij grootschalige projecten	15
5.3. Verdeling van capaciteit over het werkpakket	17
5.4. Opzet monitoringsplan	18
laatste bladzijde	18
BIJLAGEN	aantal blz.
I Resultaten risico analyse	1
II Handhavingsprogramma regio Arnhem 2013-2015	8
III Formulier toezicht in het veld	2
IV Bijlagen van het 'Draaiboek uitvoering en handhaving besluit bodemkwaliteit bij grootschalige (infrastructurele) projecten'	11

1. INLEIDING

1.1. Aanleiding en achtergrond

In Gelderland zijn vanaf april 2013 7 RUD/omgevingsdiensten actief. Zij dragen de verantwoordelijkheid voor het toezicht en handhaving op bodem. Ter voorbereiding van deze omgevingsdiensten is medio 2013 gestart met een impuls aan toezicht en handhaving Besluit bodemkwaliteit. Deze impuls is geïnitieerd door het platform GeldersBodemraad en Impuls Lokaal Bodembeheer 2 (ILB 2).

Afbeelding 1.1. Overzicht 7 omgevingsdiensten in Gelderland

Een belangrijke aanleiding voor deze Gelderse samenwerking is het grensoverschrijdend karakter van grondverzet. Vrijkomende partijen grond zijn niet gemeente gebonden en kunnen ook bij de buurgemeente worden toegepast. Daarnaast werken veel grondverzet-bedrijven regionaal. Door afstemming wordt een eenduidig en consistent bodembeleid gevoerd binnen Gelderland. Dit geldt tevens voor handhaving.

Landelijk speerpunt

Uit de monitoring en tussentijdse evaluatie van het Besluit bodemkwaliteit is de constatering gedaan dat lokale handhaving stevig opgepakt moet worden. Het is nodig voor het creëren van een gelijk speelveld voor alle toepassers. Het komen tot een adequaat niveau van toezicht en handhaving is daardoor een landelijk speerpunt. In het kader van de subsidieregeling impuls lokaal bodembeheer is dit toezicht- en handhavingsplan opgesteld.

1.2. Doel en afbakening

Het toezicht- en handhavingsplan geeft aan hoe de omgevingsdienst invulling geeft aan de algemene regels van het Besluit bodemkwaliteit. In het plan worden de taken inzichtelijk gemaakt en aangegeven waar de prioriteiten worden gelegd. Tevens wordt de wijze van optreden, de nalevingstrategie, beschreven. Het plan vormt hiermee een kader voor het opstellen van het jaarlijks uitvoeringsprogramma (bodem)handhaving.

Dit document beperkt zich tot de taken die voortvloeien uit het Besluit bodemkwaliteit en de nota bodembeheer. Het plan gaat beperkt in op andere gemeentelijk taken op bodemgebied zoals saneringen dan wel taken in het kader van bodemonderzoek bij de omgevingsvergunning.

Bij de dagelijkse uitvoering van de toezicht- en handhavingwerkzaamheden blijven wetteksten en overige informatiebronnen ondersteuning bieden. Het toezicht- en handhavingsplan vervangen bijvoorbeeld niet de handreiking Besluit bodemkwaliteit of de HUM Besluit bodemkwaliteit.

1.3. Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk gaat hoofdstuk 2 in op het hoe en waarom van het handhaven. Hierin wordt stilgestaan bij de nut en noodzaak en tevens de verankering in kwaliteitsnormblad BRL8000. Hoofdstuk 3 beschrijft de uitgevoerde risicoanalyse die nodig is om prioriteiten te bepalen voor toezicht. De interventiestrategie en het werkpakket zijn toegelicht in hoofdstuk 4. Tot slot zijn in hoofdstuk 5 verschillende handvatten opgenomen die ingezet kunnen worden voor het verbeteren van toezicht en handhaving.

2. HET HOE EN WAAROM VAN HET HANDHAVEN

2.1. Waarom handhaven

Voor goede handhaving is capaciteit en kennis nodig. Niet handhaven brengt financiële, maatschappelijke en milieuhygiënische risico's met zich mee. Belangrijke redenen om in te zetten op handhaving bodem zijn:

1. beperken van toekomstige kosten (claims) en imagoschade voor de gemeenten;
2. het voorkomen van risico's en schade aan de leefomgeving en het milieu;
3. creëren van gelijk speelveld;
4. handhaven is een wettelijke taak.

Ad 1. Beperken van toekomstige kosten en imagoschade van de gemeente

Wanneer dit niet wordt gehandhaafd, kan dit ertoe leiden dat partijen vervuilde grond dumpen in de gemeente. De gemeente wordt dan het 'afvoerputje' van de regio. Dit kan leiden tot grote financiële en bestuurlijke schade.

Ook moet de gemeente zelf de regels naleven. De gemeente is bij veel grondverzet opdrachtgever en moet daarvoor de verantwoordelijkheid nemen. Bij controle van de uitvoering kunnen toekomstige kosten door toezicht en handhaving vermeden worden.

Ad 2. Het voorkomen van risico's en schade aan de leefomgeving en het milieu

Handhaving en toezicht hebben een preventieve werking waardoor risico's en schade, aan de leefomgeving en het milieu, worden voorkomen. Door adequaat toezicht en handhaving wordt het spontane naleefgedrag bij initiatiefnemers gestimuleerd. Daarnaast draagt het bij in de beleving van veiligheid voor omwonenden en/of belanghebbende.

Ad 3. Creëren van gelijk speelveld

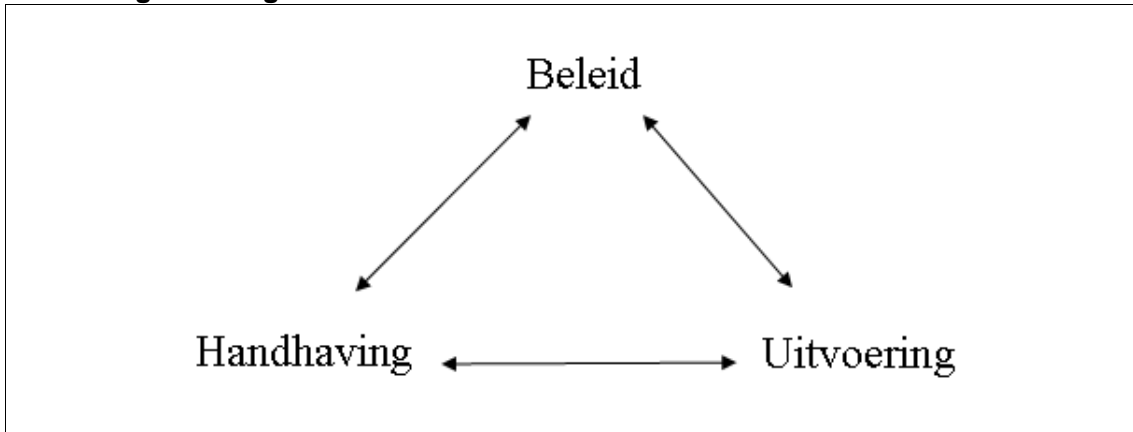
Ondernemers die zich aan niet aan de regels houden kunnen concurrentievoordeel hebben ten opzichte van ondernemers die de regels wel naleven. Door onvoldoende handhaving ontbreekt het aan een gelijk speelveld voor alle partijen.

Ad 4. Handhaven is een wettelijke taak

Goede handhaving is nodig om de regelgeving te laten functioneren. Zonder toezicht en handhaving worden overtredingen niet geconstateerd en is het aantrekkelijk voor de potentiële overtreder om een overtreding te begaan. Door toezicht en handhaving wordt de pak kans vergroot en wordt het naleefgedrag gestimuleerd.

De samenwerkende gemeenten hebben invulling gegeven aan de ambities ten aanzien van duurzaam bodembeheer en grondverzet. Naast het opstellen van beleid en de uitvoering maakt handhaving een essentieel onderdeel uit bij het realiseren van deze ambitie. Dit wordt ook de gouden driehoek genoemd en wordt weergegeven in afbeelding 2.1.

Afbeelding 2.1. De gouden driehoek

Goede handhaving vertaalt zich in een adequaat handhavingniveau. Dit is het niveau dat de VROM-inspectie minimaal verwacht van een gemeente. Belangrijke onderdelen van dit niveau zijn de inzet van bekwaam personeel en het opstellen van een toezicht- en handhavingstrategie.

2.2. Samenwerken

Grondverzet heeft een grensoverschrijdend karakter. Ook is er een korte realisatieduur bij toepassing van grond. Samenwerking heeft belangrijke voordelen:

- om de handhaving te verbeteren kunnen de samenwerkende partners putten uit elkaars kennis en deskundigheid. Situaties komen in meerdere gemeenten voor maar hoeven maar één keer te worden uitgezocht;
- uniformiteit en duidelijkheid draagt bij aan een betere naleving door de toepassers van grond en baggerspecie. Toepassers zijn vaak niet gebonden aan een gemeente maar voeren werkzaamheden uit in meerdere gemeenten binnen de provincie. Gelijke regels maken het uitvoeren van werkzaamheden makkelijker;
- bij samenwerking worden de mogelijkheden voor subsidie groter. Dit blijkt onder andere uit de toekenning van de Impulsregeling Lokaal Bodembeheer. Deze regeling was gericht op regionale samenwerkingsverbanden.

De wijze van samenwerking

In april 2013 gaan alle gemeenten samenwerking binnen een omgevingsdienst. Hierdoor kan in het nieuwe werkgebied grensoverschrijdend grondverzet beter worden gecontroleerd. Voor de omgevingsdiensten in Gelderland betekent dit dat binnen de omgevingsdienst toezicht en handhaving bodem een specialisme of kerntaak wordt en achtervang bij ziekte of vakantie beter is gedekt.

In het kader van de impuls is gestart met een Gelders handhavingoverleg. Deze is bedoeld om kennisopbouw en -deling verder te stimuleren. In dit overleg wordt afstemming gezocht over het toezicht houden en handhavend optreden in concrete casussen. Hierdoor ontstaat een uniformere werkwijze binnen Gelderland. Daarnaast worden bovenregionale kennisvraagstukken gesignaleerd en opgepakt. Hierbij wordt tevens gebruik gemaakt van andere handhavingpartners zoals provincie, waterschap, Bodem+, Inspectie Leefomgeving en transport. Deze laatste is ook belangrijk in het kader van ketenhandhaving.

2.3. Normblad 8001/8002

Om de kwaliteit van de overheidsorganisaties te borgen zijn eisen opgesteld ten aanzien van de kwaliteit van de uitvoering bodemtaken. Deze kwaliteitseisen zijn vergelijkbaar met de erkenning voor bedrijven in het bodembeheer. Het normblad is de basis voor het uitvoeren van collegiale visitaties tussen overheidsorganisaties. Het normblad en het visitatiesysteem zorgen samen voor borging van kwaliteit, kennisuitwisseling en inspiratie bij de taakuitvoering. Met het opstellen van dit handavingsplan wordt voldaan aan de belangrijkste eisen ten aanzien van toezicht en handhaving uit het Normblad.

Voor de programmering van de uitvoering dienen voor toezicht en handhaving de volgende aspecten voldoende zijn geborgd.

- Functiescheiding;
- planmatig toezicht houden;
- beschikbaarheid van mensen en middelen;
- uitvoering van toezicht en handhaving;
- terugkoppeling en evaluatie van de toezichtactiviteiten.

Functiescheiding

In de organisatie dient minimaal scheiding op persoon plaats te vinden van de persoon die betrokken is bij het advies of de toetsing van de melding/beschikking en de persoon die de verantwoordelijk is voor het uitvoeren van het toezicht.

Met de professionalisering van de handhaving is dit bij gemeenten die bevoegd zijn voor de Wet bodembescherming al de praktijk. Voor taken op basis van het Besluit bodemkwaliteit is dit niet altijd het geval. De komst van de omgevingsdienst versterkt deze professionalisering van de handhaving. De omgevingsdienst en gemeente zijn samen verantwoordelijk om deze scheiding in persoon te realiseren

Planmatig toezicht houden

Het bevoegd gezag, de gemeente voor het Besluit bodemkwaliteit, legt in een toezicht- en handavingsplan de aard en frequentie van toezicht vast. Dit gebeurt op een transparante wijze waarbij wordt aangesloten bij de landelijke kwaliteitscriteria voor milieuhandhaving.

Bij de totstandkoming van dit toezicht- en handavingsplan is gebruik gemaakt van een risicobeoordeling systematiek welke is ontwikkeld door landelijke taskforce toezicht en handhaving bodem (2013). Met behulp van deze systematiek wordt inzicht gekregen hoe de prioriteitstelling tot stand is gekomen. Verder legt het de basis voor het jaarlijkse uitvoeringsprogramma voor toezicht en handhaving van bodembeheer.

Beschikbaarheid van mensen en middelen

De bevoegde overheid moet bewerkstelligen dat middelen en menskracht beschikbaar zijn om systematisch controles uit te voeren, waarbij de kans om bij een overtreding gepakt te worden dusdanig hoog is dat daarvan een redelijke preventieve werking uitgaat.

De kwaliteitscriteria zijn afkomstig uit de kwaliteitscriteria bij de oprichting van de regionale omgevingsdiensten, het project Uitvoering met Ambitie. Met de oprichting van de omgevingsdiensten in Gelderland is dit geborgd.

Uitvoering van toezicht en handhaving

De uitvoering van toezicht en handhaving is geborgd. Met de komst van de omgevingsdiensten in Gelderland zijn per gemeente afspraken gemaakt over de uit te voeren contro-

les op de verschillende taakvelden van bodembeheer. Dit bestrijkt tevens het repressief handhaven.

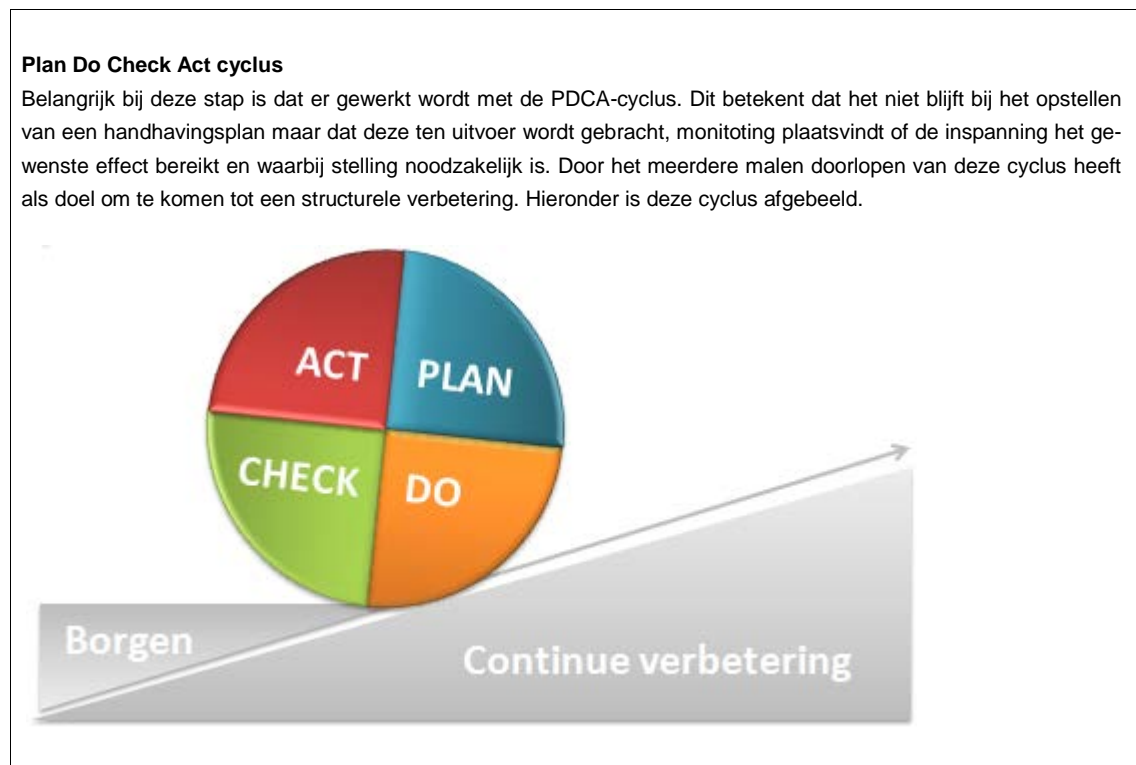
Terugkoppeling en evaluatie van de toezichtactiviteiten

Jaarlijks dienen de resultaten van de toezichtinspanning inzichtelijk te worden gemaakt. Hierbij wordt tevens inzichtelijk gemaakt hoe de ervaringen in het veld consequenties hebben op wijze van het beoordelen van meldingen en beschikking en de wijze van toezicht houden (inclusief frequentie en aard).

Met dit toezicht en handavingsplan en de vorming van de omgevingsdiensten is deze stap nog niet volledig geborgd. Het evalueren is sterk gekoppeld aan de PDCA-cyclus (zie onderstaand kader). Doorgaans worden de resultaten van toezicht en handhaving gerapporteerd in het jaarlijkse handhavingverslag of milieujaarverslag. Dit betreft veelal een beschrijvende toelichting over de uitgevoerde werkzaamheden.

Als gebruik wordt gemaakt van de PDCA cyclus wordt op basis van de monitoring bepaald of de toezichtinspanning leidt tot het gewenste resultaat, vergroten van het naleefgedrag. Door deze periodiek te controleren en toezichtinspanning aan te passen wordt een structurele verbetering nagestreefd. In dit toezicht en handavingsplan wordt een aanzet gegeven van de uit te voeren monitoring.

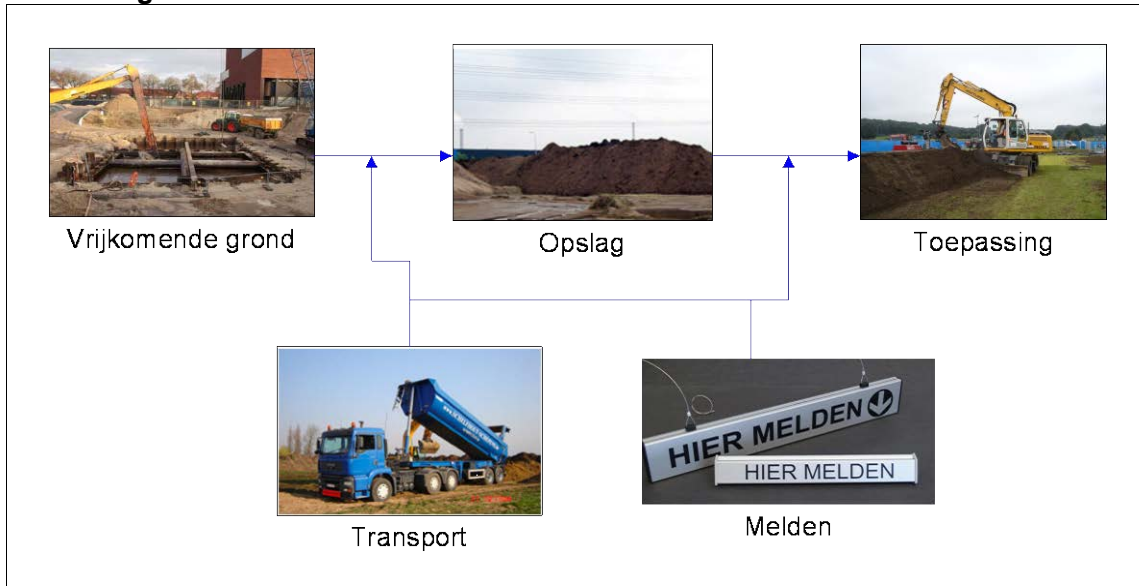
Een andere wijze om tot kwaliteitsverbetering te komen is door middel van visitatie door collega overheden. Hierin worden kwaliteitsverbeteringen gesignaleerd die vervolgens in uitvoer kunnen worden gebracht. Deze afspraken dienen onderling tussen overheden worden gemaakt.

3. TOEZICHTSTAKEN EN PRIORITERING

Het handhaven op grondverzet moet worden bekeken vanuit de totale keten. Deze start bij de ontgraving en eindigt bij het toepassen. De grondverzetketen is schematisch weergegeven in afbeelding 3.1. Op verschillende onderdelen uit de keten is verschillende Wet- en regelgeving van toepassing. Ook zijn diverse bevoegde gezagen verantwoordelijk voor hun deel van de keten of 'sectorale wetgeving'.

Afbeelding 3.1. Grondverzetketen

Vrijkomende grond

Grond komt op verschillende plaatsen vrij waarbij onderscheid moet worden gemaakt tussen primair en secundaire stromen. Primaire grondstromen betreft grond en grind afkomstig van een winlocatie (voorbeeld zandwininput). Hiervoor is de Ontgrondingwet van toepassing en het vrijkomende materiaal betreft geen afvalstof.

Secundaire grondstromen betreft grond welke vrijkomt bij diverse werkzaamheden waarbij het niet primair gaat om de winning. Denkt aan onderhoud, realisatie of sanering. Deze grondstromen worden wel beschouwd als afvalstof welke onder het Besluit bodemkwaliteit deel nuttig her te gebruiken zijn. Het kan voorkomen dat de Ontgrondingwet wel van toepassing is voor het ontgraven van secundaire grondstromen. Dit betreft ontgraving die niet vallen onder de vrijstelling die is beschreven in de provinciale Ontgrondingverordening¹ van 1997. Bepalend voor de vrijstelling is de functie van de werkzaamheden en afmetingen van het werk. Zo zijn aanleg van waterkerende werken of onderhoud aan funderingen vrijgesteld van vergunning.

Indien de grond een kwaliteit heeft boven de interventiewaarden is de Wet bodembescherming van toepassing. Deze grond wordt veelal eerst gereinigd voordat het weer nuttig hergebruikt kan worden. Indien grond niet reinigbaar wordt het gestort.

¹ www.gelderland.nl/Documenten/Themas/Landelijk_Gebied/Ontgrondingen/Ontgrondingverordening%201997.pdf

Opslag

Grond kan vaak niet direct worden toegepast op de definitieve eindbestemming. Grond wordt dan eerst tijdelijk opgeslagen in een depot. Deze opslag kan plaatsvinden binnen een Wm-inrichting of buiten een inrichting. Binnen een inrichting is het Besluit omgevingsrecht categorie 28 van toepassing. Opslag buiten een inrichting valt onder het Besluit bodemkwaliteit.

Tabel 3.1. Voorwaarden vormen van tijdelijke opslag

opslag	maximale duur	kwaliteitseisen	meldingsplicht
kortdurende opslag	6 maanden	-	ja
tijdelijke opslag op landbodem	3 jaar	kwaliteit moet voldoen aan de kwaliteitsklasse van de ontvangende bodem	ja, met voorziene duur van opslag en eindbestemming
tijdelijke opslag in oppervlakte water	10 jaar	kwaliteit moet voldoen aan de kwaliteitsklasse van de ontvangende bodem	ja, met voorziene duur van opslag en eindbestemming
weilanddepot: Opslag van baggerspecie over aangrenzend perceel	3 jaar	alleen baggerspecie die voldoet aan de normen voor verspreiding over aangrenzende percelen	ja, met voorziene duur van opslag en eindbestemming
opslag bij tijdelijke uitname	looptijd van de werkzaamheden	-	nee

Samenvoegen en splitsen

Het samenvoegen of opbulken van verschillende partijen grond tot een partij groter dan 25 m³ mag alleen gebeuren door een BRL 9335 of BRL7500 erkende instelling. Men overtreedt art. 15 Bbk als men zonder erkenning samenvoegt. Het bij elkaar brengen van partijen grond of baggerspecie met verschillende herkomst tot 25 m³ is wel toegestaan zonder erkenning. Echter komen de bewijsmiddelen van de individuele partijen te vervallen. In de regel zal deze grond worden afgevoerd naar een erkende verwerker die de partij verder opbulkt.

Splitsen van een partij grond is toegestaan met behoud van bewijsmiddel. Hierbij geldt dat degene die de splitsing uitvoert dit dient te documenteren. Verder geldt dat opgebulkte partijen grond onder de BRL9335 niet gesplitst mogen worden in deelpartijen die kleiner zijn dan 100 m³.

Melden

Het wel of niet indienen van een melding bij meldpuntbodemkwaliteit en het gebruik van specifieke formulieren is afhankelijk van de soort toepassing (opslag, grootschalige bodemtoepassing, regulier) en de kwaliteit van de toe te passen grond (AW2000, licht verontreinigt). Op enkele uitzonderingen na moet iedere toegepaste partij worden gemeld.

Transport

Voor het transport van bouwstoffen geldt dat het verboden is om bouwstoffen te vervoeren als niet wordt voldaan aan de eisen uit Bbk (artikel 28). Het Besluit bodemkwaliteit regelt weinig over het transport van grond en baggerspecie. In de onderstaande tabel is aangegeven welke wetgeving relevant is bij transport van grond en baggerspecie.

Afbeelding 3.2. Relevante wetgeving bij transport

RELEVANTE WET- REGELGEVING	RELATIE MET TRANSPORT
Wet milieubeheer L.r.t. Besluit melden	Dit besluit, officieel 'Besluit melden van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen', bevat regels voor afgifte, ontvangst en vervoer van bedrijfs- en gevaarlijke afvalstoffen. Het besluit geeft regels voor onder andere de ontvangst- en afgiftemelding, het gebruik van het afvalstroomnummer en de begeleidingsbrief.
Verkeersregelgeving / Wet vervoer gevaarlijke stoffen	Op grond van de verkeersregelgeving moet transport voldoen aan allerlei regels, bijv. m.b.t. het transport van gevaarlijke stoffen.
Privaatrecht	Vanuit het privaatrecht wordt iedere transport vergezeld van een vrachtbrief. Hierin zijn de vracht, herkomst en bestemming aangegeven.

Bij transport van grond is het voor een beroepsvervoerder noodzakelijk dat deze een begeleidingsbrief bij zich heeft tijdens het transport. De beroepsvervoerder beschikt veelal over een VIHB nummer wat vermeld staat. Indien de grond wordt afgevoerd naar een erkende verwerker (TOP locatie of afvalinzamelaar) is eveneens een afvalstroomnummer verplicht. In deze situaties dient een melding te worden gedaan bij de LMA met behulp van een gecombineerd formulier. Internationaal transport valt onder de EVOA¹.

Op basis van de Awb 5:19 kan de gemeentelijke toezichthouder of opsporingsambtenaar ook het transport aanhouden op de weg. Hiervoor is een duidelijk stopteken² noodzakelijk bestaande uit een in of aan de auto aangebrachte transparant waarin de aanduiding 'STOP', al dan niet in combinatie met de aanduiding van de dienst waar de toezichthouders werkzaam is, in rode letters verlicht wordt.

Het aanhouden op de weg vindt incidenteel plaats omdat bij het aantreffen van een overtreding van het Besluit bodemkwaliteit deze overtreding pas wordt begaan bij het toepassen van grond op de toepassingslocatie. Structurele controle op transporten vindt veelal in samenwerking met provincie en politie plaats.

Toepassen

Het toepassen van grond valt onder het Besluit bodemkwaliteit. Hierin zijn de randvoorwaarden en wettelijke verplichtingen weergegeven. Bij het aanvullen of afdekken van saneringen bestaat er een gedeelde bevoegdheid met provincie (Wbb). In de nota bodembeheer heeft de gemeente het beleid rondom hergebruik van grond nader beschreven. Dit is een belangrijk toetsingskader voor de milieuhygiënische kwaliteit bij het toepassen van grond.

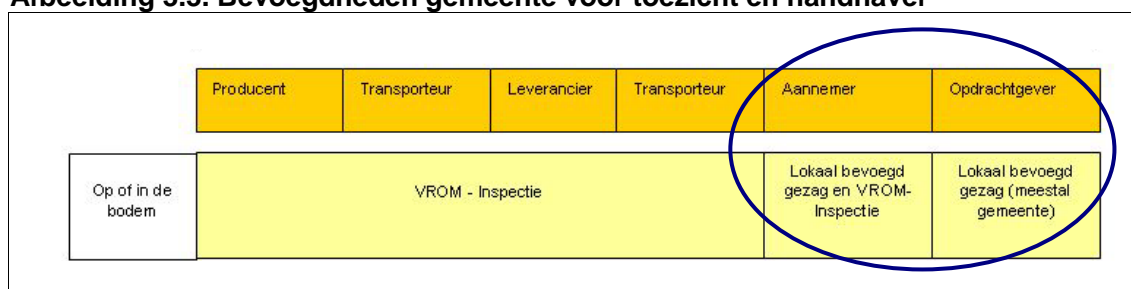
¹ <http://www.agentschapnl.nl/programmas-regelingen/afval-over-de-grens-evoa>

² Regeling stilhoudingsvordering toezichthouders.

3.1. Verantwoordelijkheden gemeente

In het kader van ketentoezicht is de gemeente bevoegd om te handhaven op de aannemer en de opdrachtgever. De overige actoren in de grondverzetketen vallen onder de verantwoordelijkheid van de inspectie Leefomgeving en Transport (voorheen VROM-inspectie). Dit is weergegeven in afbeelding 3.1. Voor overtredingen eerder in de keten is de gemeente niet verantwoordelijk maar hebben zij enkel een signaleringstaak. Overtredingen kunnen worden gemeld bij bodemsignaal¹.

Afbeelding 3.3. Bevoegdheden gemeente voor toezicht en handhaving

Overtreden van de protocollen

Het Besluit bodemkwaliteit richt zich op kwaliteit en integriteit van de bodemintermediair. Dit betekent dat bedrijven en personen voor verschillende werkzaamheden een erkenning noodzakelijk is. De kwaliteitseisen ten aanzien van de werkzaamheden zijn vastgelegd in beoordelingsrichtlijnen, protocollen en andere documenten. Het handhavend optreden bij overtreding van deze protocollen valt onder de bevoegdheid van de inspectie Leefomgeving en Transport.

Een bodemonderzoek wordt in het kader van een besluitvormingsprocedure ter beoordeling voorgelegd bij de gemeente. De gemeente toetst of deze voldoet aan vigerende wet- en regelgeving. Als uit de controle blijkt dat het onderzoeksprotocol (bijvoorbeeld BRL-richtlijnen voor uitvoering veldwerk) wordt overtreden is de werkwijze van de gemeente als volgt:

1. het stemt niet in met het voorgenomen besluit (bijvoorbeeld omgevingsvergunning);
2. indien de overtreding kritische eis is kan zij dit doormelden bij bodemsignaal. De handhaver heeft geen mogelijkheid om zelf richting het bureau bestuursrechtelijk stappen te ondernemen.

3.2. Prioriteitstellen in de toezichtstaken

Voor een goede inzet van de beschikbare capaciteit zijn keuzes gemaakt waar de prioriteit in het toezicht en de handhaving komt te liggen. Om deze prioriteiten zo transparant mogelijk en gefundeerd te maken is eerst een risicoanalyse van de handhavingstaken in relatie tot bodem belangrijk.

3.2.1. Risicoanalyse door middel van een risicomatrix

De risicomatrix is een gedetailleerde beschrijving van activiteiten binnen de verschillende processtappen in de grondstromenketen. De toezichthoudende overheid kan voor haar situatie de beschreven processtappen scoren zodat voor de lokale/regionale situatie een

¹ <http://meldingen.vrominspectie.nl/melding-bodemsignaal.html>

specifieke prioritering kan worden gemaakt. Op basis van de processtappen in de grondstromenketen is ingezoomd op de handelingen/activiteiten. Per handeling/activiteit is vastgesteld wat er tijdens de uitvoering mis kan gaan en wat bijbehorende gevolgen voor de keten zou kunnen zijn. Naast een beschrijvend deel is in de matrix eveneens een weging methodiek ingebouwd waarbij de mogelijkheid wordt geboden om de risico's voor de keten te beoordelen op effect en kans. Voor de risicoanalyse is gebruik gemaakt van de volgende formule:

$$\text{Risico} = \text{Negatief effect} * \text{Kans op overtreding}$$

Landelijke risicomatrix

In het kader van de landelijke taskforce bodemhandhaving is een risicomatrix opgesteld die vrijblijvend door iedere overheid kan worden toegepast. Op basis van kennis en ervaring binnen de gemeenten in Gelderland is risicomatrix ingevuld. Voor ieder aspect, wat mis kan gaan, is de kans dat de overtreding (bewust en onbewust) plaatsvindt en wat het (negatieve) effect is voor volksgezondheid en milieu bepaald. Op basis van deze 2 variabelen is het risico bepaald, zie onderstaande afbeelding 3.4.

Afbeelding 3.4. Risicomatrix

		Negatief effect		
		beperkt	matig	sterk
kans van optreden	incidenteel	laag	gemiddeld	hoog
	regelmatig	laag	gemiddeld	hoog
	frequent	gemiddeld	hoog	zeer hoog

risico	
laag	laag
gemiddeld	gemiddeld
hoog	hoog
zeer hoog	zeer hoog

3.2.2. Resultaat

Via het Gelders Bodemberaad zijn gemeenten in Gelderland benaderd om de risicomatrix in te vullen. De doelgroep bestond uit adviseurs, beleidsmedewerker, plantoetsers en toezichthouder/handhavers. In totaal zijn 17 ingevulde formulieren ontvangen en verwerkt. Op basis van de gemiddelde scores (kans en effect) is het risico bepaald. Op basis van de resultaten kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- overwegend is het de perceptie, dat weinig mis gaat in de keten van het grondverzet. Deelnemers hebben vaak incidenteel ingevuld als kans van optreden. De achtergrond is vermoedelijk dat incidenteel wordt gecontroleerd maar de overtreding niet incidenteel voorkomen. Hierdoor wordt in de toekomst gemonitord;
- er zijn geen specifieke activiteiten of doelgroepen die kunnen worden aangewezen als 'zwakke schakel' in de keten. Diverse activiteiten hebben een verhoogd risico ten op-

zichte van andere. Dit is niet gebonden aan plaats in de keten, uitvoerende partij of type activiteit;

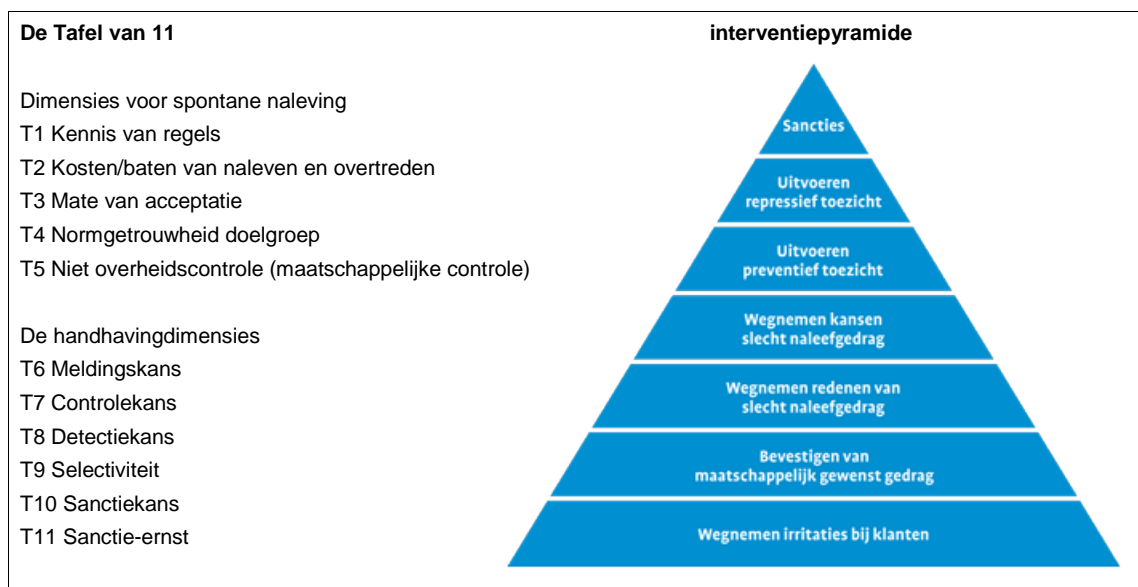
- op basis van de bevoegdheid van de gemeenten hebben de activiteiten in bijlage I de hoogste prioriteit.

4. UITVOERINGSPROGRAMMA TOEZICHT EN HANDHAVING BODEM

Binnen de verschillende omgevingsdiensten is een bepaalde capaciteit aanwezig om de toezicht en handhavingstaken uit te voeren. Deze capaciteit is vastgelegd in de contractvorming tussen de gemeenten met de omgevingsdienst. Om deze beschikbare capaciteit zo optimaal (efficiënt en effectief) in te zetten is een prioriteitstelling noodzakelijk. In het uitvoeringsprogramma wordt dit expliciet gemaakt. In dit hoofdstuk is aangegeven welke onderdelen van belang zijn voor een dergelijk uitvoeringsprogramma en geeft kentallen weer over gemiddelde tijdsbesteding.

4.1. Interventiestrategie

Hoe beschikbare capaciteit en middelen wordt ingezet wordt bepaald op basis van de interventiestrategie. De interventiestrategie is een effectieve mix van interventies die goed aansluit op de het gedrag van de overtreders. Wat is de reden voor het niet naleven en welk toezicht en handhavingmiddel kan ik het beste inzetten om naleving te bevorderen. Om deze 2 vragen te beantwoorden wordt gebruik gemaakt van de tafel van 11 en de interventiepyramide. Beide zijn landelijk ontwikkelde modellen om naleefgedrag te analyseren.

Interventiestrategie bodem

Doorgaans blijkt dat bodem bestaat uit een diverse doelgroep die om uiteenlopende redenen niet naleven. De inzet is dan ook een breed scala aan interventies die gaan van voorlichtingsbijeenkomsten, toezicht bij de uitvoer tot het opleggen van sancties (dwangsom of stil leggen van het werk). Doorgaans is de interventiestrategie voor bodem meer gericht op het bevorderen van de spontane naleving dan handhavend optreden door het opleggen van sancties.

4.2. Werkpakket toezicht en handhaving

Toezicht en handhaving bestaan uit meer dan alleen uit veld of administratieve controle en de afhandeling ervan. Meerdere werkzaamheden dragen bij het verbeteren van het adequate niveau van toezicht en handhaving. Grofweg kan het werkpakket worden onderverdeeld in de volgende taken:

1. administratieve controle op kantoor. Hier vindt de eerste controle plaats en wordt tevens de selecties gemaakt welke gevallen in het veld te controleren;
2. toezicht en handhaving in het veld. Dit is de feitelijke controle of wat op papier is aangeleverd overeenkomt met de werkelijkheid;
3. uitvoer van ketenprojecten. Verschillende regionale projecten, zoals milieu vluchten of gezamenlijke handhavingacties, leveren vaak veel resultaat op;
4. beleidsvorming en monitoring. Om de PDCA cyclus effectief te laten werken is ook ruimte nodig om de effectiviteit van de inspanning te meten en hierop het beleid aan te passen;
5. voorlichting en communicatie. Voorlichting is een groeiend aandeel van takenpakket. Daarnaast is afstemming binnen Gelderland om kennis en uniformiteit te vergroten. Ook de kennisborging en opleidingen maken onderdeel uit van het uitvoeringsprogramma.

De beschikbare hoeveelheid uren die een omgevingsdienst heeft voor toezicht en handhaving (inclusief juridische ondersteuning) kan worden afgezet tegen het takenpakket. Veelal is er een beperkte beschikbare tijd en worden keuzes gemaakt in de taken.

Handhavingprogramma

Om het werkpakket concreet te maken wordt veelal een handhavingsuitvoeringsprogramma opgesteld. Hierin is voor een bepaalde periode, van 1 jaar tot een aantal jaar, de beschikbare capaciteit verdeelt over de verschillende taken. Na de programmaperiode wordt veelal na het bestuur verantwoording afgelegd over de uitgevoerde werkzaamheden. In bijlage II is een voorbeeld toegevoegd van de omgevingsdienst regio Arnhem.

5. HANDVATTEN VOOR DE UITVOER

In dit hoofdstuk zijn verschillende handvatten beschreven die ondersteunend werken voor de uitvoer.

5.1. Formulier toezicht in het veld

Het houden van toezicht in het veld op grondverzet is gericht om naleefgedrag te vergroten en overtredingen waar te nemen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen toezicht op een duidelijke aanleiding en toezicht als preventieve actie. De beschikbare tijd voor toezicht in het veld dient te worden verdeeld over de volgende taken:

1. toezicht op basis van melding grondverzet/tijdelijk opslag;
2. toezicht op basis van vermoedelijk signaal/klachten;
3. vrije veld controle gericht op opsporing niet gemeld grondverzet.

Toezicht op basis van melding grondverzet/tijdelijk opslag

De binnengekomen meldingen zijn de primaire werkvoorraad van toezicht. Steekproefsgewijs worden de binnen gekomen meldingen in het veld gecontroleerd. Komen de gegevens van de melding overeen met de uit te voeren werkzaamheden.

Toezicht op basis van vermoedelijk signaal/klachten

Naast meldingen kunnen als gevolg van grondverzet ook klachten of signalen worden afgegeven over grondverzet of het toepassen van baggerspecie. Deze kunnen afkomstig zijn van collega's binnen de gemeente, toezichthoudende collega's van buiten de eigen organisatie of verontruste inwoners/bedrijven. Door het mobiliseren van meer ogen en oren in het veld neemt de effectiviteit van toezicht toe. Het inschakelen van de handhavingpartners (intern en extern) is voor toezicht op grondverzet belangrijk.

Vrije veld controle gericht op opsporing niet gemeld grondverzet

De laatste wijze om overtredingen waar te nemen zijn het uitvoeren van vrije veld controles. Dit betekent dat zonder een directe aanleiding op zoek gaan naar projecten met grondverzet die nog niet is gemeld of bekend is. Dit heeft een sterk preventief karakter en vergroot de kans op het signaleren van structurele (moedwillige) overtreders.

Formulier

In het kader van de risicoanalyse is een checklist opgesteld door de toezichthouders van de gemeente voor het uitvoeren van controle op locatie. In bijlage III is de formulier opgenomen. Dit formulier is vervolgens gereed gemaakt als overschrijfbaar PDF. Hierdoor kan het digitaal worden ingevuld wat de afhandelingsnelheid vergroot en administratieve lasten beperkt.

Op termijn is het streven om het formulier verder te digitaliseren dat deze tevens gekoppeld kan worden aan de gebruikte informatiesystemen binnen gemeenten. Dit beperkt de administratieve lasten en tijdsbesteding voor de toezichthouder. Een lopende actie is dat in samenwerking met SIKB wordt gewerkt aan een App voor het Besluit bodemkwaliteit voor landbodembodem. De App is al beschikbaar voor waterbodembodem.

5.2. Handhaven bij grootschalige projecten

Bij grootschalige projecten vindt vaak veel grondverzet plaats en is de situatie (inhoudelijk en organisatorisch) complex. Dit vraagt vaak om een andere werkwijze van handhaven die

aansluit bij de omvang en complexiteit van het project. Op basis van het 'Draaiboek uitvoering en handhaving Besluit bodemkwaliteit bij grootschalige (infrastructurele) projecten'¹ zijn hier de belangrijkste aspecten opgenomen bij het inrichten van toezicht en handhaving van grootschalige projecten.

Toezicht en handhaving op grootschalige projecten

Projecten in de weg- en waterbouw (aanleg snelweg, ecoduct, e.d.) of grootschalige projectontwikkeling (bedrijventerrein, woningbouw) kennen vaak een langere looptijd, hebben een grote omvang waarbij verschillende bevoegde gezagen betrokken zijn. Grote hoeveelheden grond, baggerspecie en bouwstoffen die binnen het project vrij komen worden zoveel mogelijk hergebruikt. Door de hoeveelheid ontgraven en toegepast materiaal en het aantal transportbewegingen binnen het project wordt vaak gewerkt met een grondstromenplan. Een toenemende trend voor dergelijke projecten is om niet te kiezen voor de traditionele contractvorming met RAW bestek maar gebruik te maken van geïntegreerde contractvormen zoals Design en Construct (JAV-GC). Hierdoor komt meer verantwoordelijkheid te liggen bij de opdrachtnemer met als gevolg dat adequaat toezicht steeds belangrijker wordt. Ook zijn meer wetgevingen relevant dan enkel Besluit bodemkwaliteit waarop toezicht wordt gehouden door de bevoegde gezagen.

In grootschalige projecten is het niet mogelijk om toezicht te houden op elke ontgraving, toepassing of transport van grond. Tussen de verschillende handhavers is coördinatie noodzakelijk en zijn werkafspraken noodzakelijk met de uitvoerende organisatie. Ook moeten taken en verantwoordelijkheden van de opdrachtnemer, aannemer en/of onderaanneming duidelijk zijn zodat de handhaver het juiste aanspreekpunt heeft bij misstanden en overtredingen. Als laatste dienen werkafspraken te worden vastgelegd zodat werkwijze maar ook interpretatieverschillen tijdens het project consistent worden afgehandeld.

De projectorganisatie vanuit het bevoegd gezag

Om toezicht en handhaving goed te kunnen uitvoeren moeten de juiste randvoorwaarden aanwezig zijn. Dit betreffen:

- bestuurlijke verantwoordelijkheid: Bij grote projecten zijn diverse bevoegde gezagen betrokken of meerdere portefeuillehouders binnen een gemeente. Duidelijkheid over verantwoordelijkheid is randvoorwaardelijk;
- organisatie en capaciteit: Vaak wordt gewerkt met een vast handhavingsteam, wat een vast aanspreekpunt is. Duidelijke afspraken over werkproces, registratie en financiering/capaciteit;
- afstemming en communicatie: Een complex en omvangrijk project vraagt meer afstemming om effectief en constructief te kunnen optreden.

In een projectplan toezicht en handhaving kunnen project specifiek deze zaken aanbod komen en nader worden ingevuld.

Werkafspraken

Het voeren van toezicht op grote projecten is een dagtaak. Toch moet er voldoende vertrouwen zijn dat de opdrachtnemer en de (civiele) directievoerder en toezichthouder van de opdrachtnemer de intentie hebben om de regelgeving goed na te leven. Een opdrachtnemer heeft vaak geen baat bij extra vertraging in dergelijke grote projecten. Naast administratieve controle op het logboek en grondstromenplan kan tevens steekproefsgewijze controle in het veld plaatsvinden.

¹ Door: Provinciaal handhavingsoverleg Noord-Brabant, Servicepunt Handhaving Noord-Brabant

Om werk tijdens de handhavinginspanning gericht te kunnen uitvoeren dienen werkafspraken te worden gemaakt. Dit gaat over verschillende facetten van het uitvoeren van de werkzaamheden en de registratie ervan. Voorbeelden waarover nadere afspraken worden gemaakt kunnen zijn:

- omgaan met meldingen: Omdat verschillende partijen worden gebruikt binnen het totale werk kan het aantal meldingen erg veel zijn. Het kan voordelen hebben deze geclusterd te melden;
- tevens kan het voorkomen dat de termijn van 5 dagen niet wordt gehaald bij het melden. Hoe wordt hiermee omgegaan en wat is de verdere procedure;
- ook is bij grotere projecten met een gesloten grondbalans niet altijd duidelijk wanneer sprake is van tijdelijke uitnamen van grond. Dit helder krijgen bij de start van het project vergemakkelijkt de uitvoer;
- de wet- en regelgeving zijn niet altijd even duidelijk wat precies wel of niet is toegestaan. In een project loop je vaker tegen de grenzen aan van de regelgeving en ga je het grijze gebied invullen. Belangrijk om dit consequent te doen gedurende de looptijd van het project. Situaties in het grijze gebied en hoe hier mee om te gaan dienen te worden vastgelegd zodat ook de opdrachtnemer weet waar hij aan toe is.

Maatwerk toezicht en handhavingplan

Het is dan ook aan te raden om voor dergelijke grootschalige projecten een maatwerk toezicht en handhavingplan op te stellen waarbij rekening wordt gehouden met de bovenstaande beschreven onderdelen. In bijlage IV zijn de bijlagen van het 'Draaiboek uitvoering en handhaving Besluit bodemkwaliteit bij grootschalige (infrastructurele) projecten' opgenomen die gebruikt kunnen worden bij de invulling van dit maatwerk plan.

5.3. Verdeling van capaciteit over het werkpakket

Belangrijk doel van dit toezicht en handhavingplan is om prioriteiten te stellen. Op basis van de prioriteiten, takenpakket en de beschikbare capaciteit kunnen keuzes worden gemaakt over de inzet van de beschikbare capaciteit. In paragraaf 4.2 is al nader ingegaan op het werkpakket en de risicoanalyse geeft de prioriteitstelling weer voor toezicht.

Bepaling beschikbare capaciteit

Op basis van de beschikbare FTE kan worden bepaald hoeveel effectieve uren besteed kunnen worden aan toezicht en handhaving. In het onderstaand kader is voorbeeld berekening weergegeven

Rekenvoorbeeld beschikbare capaciteit

Omgevingsdienst A beschikt over 3 medewerkers die toezicht en handhavingstaken uitvoeren, exclusief juridisch toetsing en advies. In totaal is dit 2,5 FTE en wordt de capaciteit als volgt bepaald:

1 FTE = 36 uur

1 jaar = 200 werkdagen (356 minus weekend, vakantie en ziekte) en 1440 uur

Effectieve werkuren = 90 %, 10 % gaat verloren aan teamoverleg, interne kwaliteitsborging of andere activiteiten)

Totaal beschikbare capaciteit wordt dan $2.5 \cdot 1440 \cdot 0.9 = 3240$ uur

Globale inzet van de capaciteit op het werkpakket

Vervolgens dient te worden bepaald hoe de capaciteit in percentage wordt verdeeld over het werkpakket van paragraaf 4.2. Dit percentage omgezet naar beschikbare geeft aan hoeveel uur je aan welk thema kan besteden.

Tabel 5.1. Capaciteitsverdeling

taak	percentage	uren
administratieve controle op kantoor	40 %	1296 uur
toezicht & handhaving in het veld	40 %	1296 uur
uitvoer van ketenprojecten	10 %	324 uur
beleidsvorming en monitoring	5 %	162 uur
voorlichting & communicatie (kennisborging)	5 %	162 uur
totaal	100 %	3240 uur

Uitvoeringsprogramma

Vervolgens kan een inschatting worden gemaakt van de gemiddelde urenbesteding van verschillende activiteiten binnen een taak. Bij activiteiten kan men denken aan: administratieve controle van de melding, fysieke controle bij een tijdelijke opslag, ketenproject tot regulier provinciaal afstemmingoverleg. Deze urenbesteding, aantal keer dat de activiteit plaatsvindt in een jaar en de capaciteitsverdeling geeft gelijk inzicht of de capaciteit toereikend is en voor welke taken keuzes gemaakt moeten worden. Deze keuzes kunnen verantwoord worden opgenomen in het jaarlijkse uitvoeringsprogramma.

5.4. Opzet monitoringsplan

Een belangrijk onderdeel in de beleidscyclus is de monitoring. In dit onderdeel moet duidelijk worden of de geleverde inspanning van toezicht en handhaving daadwerkelijk bijdraagt aan de doelstellingen zoals het verbeteren van het (spontane) naleefgedrag. Door dit inzichtelijk te maken kan worden bepaald of de huidige aanpak en inzet effectief is en of aanpassing noodzakelijk is. Zelfs kan worden gesteld dat het resultaat van het toezicht en handhaving moet leiden tot een andere prioriteitstelling bij de risicoanalyse. De veronderstelling is dat door intensiever toezicht en handhaving op specifieke onderdelen de doelgroep hun gedrag wijzigt.

Op dit ogenblik zijn er nog geen ervaringscijfers over de huidige systematiek. Daarom dient te worden gestart met nul-meting waarin de huidige situatie is vastgelegd. Vervolgens dienen enkele indicatoren te worden bepaald die in de komende periode worden gemeten. Bij indicatoren wordt gedacht aan:

- feitelijke informatie:
 - aantal meldingen Bbk;
 - aantal uitgevoerde controles (vrije veld en administratief);
 - aantal kleine overtredingen;
 - aantal grote overtredingen (stilleggen werk of voornemens opleggen dwangsom)
- ervaringen van de toezichthouder: Door middel van een cijfer en beknopte motivatie op het toezichtformulier wordt elke melding beoordeeld. Na een periode kan worden getoetst of de kwaliteit verbeterd en of de type overtredingen overeenkomt met de prioriteitstelling;
- enquête onder doelgroep: Door het houden van een enquête onder de doelgroep die te maken krijgt met het toezicht en handhaving vanuit de omgevingsdienst/gemeente leidt soms tot andere inzichten. De enquête dient te zijn toegespitst op kwaliteit van toezicht en in welke mate dit hun naleefgedrag bepaald. In plaats van een enquête kan ook voor enkele interviews worden gekozen. Dit laatste geeft een hogere respons maar bereikt een minder groot publiek.

BIJLAGE I RESULTATEN RISICO ANALYSE

Tabel I1.1. Resultaten van de risicoanalyse met hoogste risicocategorie

categorie	subcategorie	processtap	wat kan er mis gaan
behandeling grond en baggerspecie	opslag binnen/buiten WM inrichting	depotopslag splitsen en samenvoegen	onjuiste werkwijze samenvoegen kleine partijen
behandeling grond en baggerspecie	opslag binnen/buiten WM inrichting	opslag	depot aanwezig zonder melding
behandeling grond en baggerspecie	opslag binnen/buiten WM inrichting	acceptatie partijen grond	ontvangst niet vergezeld van de juiste bescheiden
behandeling grond en baggerspecie	opslag binnen/buiten WM inrichting	depot/opslag-gescheiden houden partijen	vermenging partijen met verschillende kwaliteit
behandeling grond en baggerspecie	opslag binnen/buiten WM inrichting	afgifte grond	materiaal afgevoerd naar locatie terwijl dit niet had gemogen
behandeling grond en baggerspecie	opslag binnen/buiten WM inrichting	depotopslag splitsen en samenvoegen	vermenging partijen met verschillende kwaliteit
behandeling grond en baggerspecie	opslag binnen/buiten WM inrichting	afgifte grond	afgifte niet vergezeld van de juiste bescheiden
transport	transport	kwaliteitsverklaringen van partijen	omschrijving komt niet overeen met de partij
verwerking grond en baggerspecie	toepassen grond	toepassen grond	ontbreken van de melding
verwerking grond en baggerspecie	toepassen grond	toepassen grond	toepassen van afval (ongebroken puin)
verwerking grond en baggerspecie	toepassen grond	toepassen grond	toegepaste grond mag niet en/of nergens worden toegepast
vrijkomende grond en baggerspecie	uitvoeren grondwerk	onderzoeks- en bemonsteringsstrategie	geen representatief onderzoek/strategie
vrijkomende grond en baggerspecie	uitvoeren grondwerk	depot/opslag-gescheiden houden partijen	vermenging partijen met verschillende kwaliteit
vrijkomende grond en baggerspecie	uitvoeren grondwerk	analyse partijen grond	niet juiste stoffenpakket

BIJLAGE II HANDHAVINGSPROGRAMMA REGIO ARNHEM 2013-2015

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Handhavingsprogramma Besluit bodemkwaliteit

2013 - 2015

1 Inleiding.

Voor u ligt het handhavingsprogramma Besluit bodemkwaliteit 2013 – 2015. Dit programma is opgesteld voor de aangesloten gemeenten binnen het werkgebied van de omgevingsdienst regio Arnhem (ODRA).

1.1 Doelstelling

De doelstelling van het opstellen en uitvoeren van dit programma is het op een efficiënte en effectieve wijze bevorderen dat de regels van het Besluit bodemkwaliteit binnen het beheersgebied van de omgevingsdienst regio Arnhem worden nageleefd.

1.2 Opzet van het programma

Het opstellen van een Handhavingsprogramma is een onderdeel van de handhavingsbeleidscyclus.

In het kort komt deze beleidscyclus neer op het met regelmaat doorlopen van de volgende stappen:

- (evaluatie voorgaande programmaperiode);
- verkenning omgeving;
- vaststellen handhavingsniveau;
- opstellen handhavingsprogramma;
- monitoring en verantwoording van de uitvoering.

Het voorliggende programma volgt de stappen van die beleidscyclus. Bij de opzet van het programma is, naast het Besluit bodemkwaliteit, verder nog gebruik gemaakt van de Handhaving Uitvoerings Methode (HUM) BBK, evaluatie BBK van april 2011, de nota bodembeheer van september 2011 en het (concept) normblad 8001/8002

2 Het Besluit bodemkwaliteit.

2.1 besluit bodemkwaliteit

In 2008 is het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) in werking getreden.

Het Bbk bestaat uit de volgende onderdelen;

- hoofdstuk 1 Algemeen;
- hoofdstuk 2 Kwaliteit en uitvoering;
- hoofdstuk 3 Grond en baggerspecie;
- hoofdstuk 4 Bouwstoffen.

Naast deze onderdelen hoort bij het Besluit ook de regeling bodemkwaliteit. De regeling geeft een technische invulling aan de hoofdregels uit het Besluit en geeft uitleg over de uitvoering.

Een belangrijk aspect is dat particulieren, die zelf grond of baggerspecie toepassen, zijn uitgezonderd van de verplichte kwaliteitsbepaling en het melden van grond en baggerspecie.

De samenwerkende gemeenten binnen het beheersgebied van de ODRA hebben, in aanvulling op de beleidsnota Bodem 2008, in 2011 een nota bodembeheer opgesteld. Deze nota geeft invulling aan het hergebruiksbeleid van grond en baggerspecie binnen het beheersgebied van de ODRA.

3 Omgevingsverkenning

De omgevingsverkenning dient er toe om inzichtelijk te maken wat binnen het bereik van dit programma op de regio af komt. Er is onderscheid gemaakt tussen de verwachte ontwikkelingen binnen de regio in het veld en de inzet die noodzakelijk is om de regelgeving binnen de gemeentelijke organisatie verder te implementeren.

3.1 verwachte ontwikkelingen in de regio.

Projecten

Hieronder staan de voor de gemeente de wat grotere projecten genoemd die de komende jaren gaan spelen.

Lingewaard;

- park Lingezegen
- Loovelden
- Doortrekken A15

Overbetuwe;

- park Lingezege

Arnhem;

- Industrie terrein Koningspley
- Fluvium
- Ruimte voor de rivier Meijnerswijk

Rheden;

- Verontdieping van de plas Bingerden
- De Nimmer Dor, een bouwproject in Laag Soeren
- Grinthuizen in Rheden.
- Gemeentelijk zwembad in het gat van Gerritsen tegen de A12, Rheden.
- Zwembad bij sportschool in Dieren.
- Vitatronterrein in Dieren.
- Project Imboschveld voor woningen aan de Imboslaan in Dieren.
- Opknappen van de weg Dieren – Zutphen.
- Traverse Dieren

Renkum; - @@

Duiven; - Doortrekken van de A15

Doesburg; - Geen

Rijnwaarden; - Geen

Westervoort; - Geen

Zevenaar; - Geen

4 Handhavingsniveau en toezichtinstrumentarium.

Een van de bestuurlijke randvoorwaarden zoals die gelden voor dit programma, is dat de uitvoering van de wettelijke taken plaats vindt op een adequaat handhavingsniveau. In dit hoofdstuk wordt het adequate handhavingsniveau beschreven. Daarnaast wordt aansluiting gezocht bij het normblad SIKB 8001/8002.

4.1 De uit te voeren taken

Om het adequate handhavingsniveau om te zetten in een werkprogramma zijn de uit te voeren taken en de daaruit voortvloeiende werkzaamheden nader beschreven. Voor dit programma zijn de taken verdeeld in voorlichting, toezicht en het behandelen van meldingen.

4.1.1 Voorlichting

Uit de evaluatie van het Besluit bodemkwaliteit (AgentschapNL april 2011) en de ervaringen van de afgelopen jaren binnen onze regio is gebleken dat voorlichting tot een afname van de inzet van het handhavingsinstrument leidt en het naleefgedrag wordt bevorderd. Om deze reden wordt het als noodzakelijk gezien hieraan binnen de komende programmaperiode aandacht aan te besteden. Binnen het kader van deze voorlichting betreffen het de volgende zaken;

- het geven van voorlichting aan medewerkers van de bij ons aangesloten gemeenten die betrokken zijn bij civiele taken;
- het beantwoorden van ad hoc vragen van alle samenwerkende gemeenten binnen de regio;
- het zo nodig opstellen van informatieve brochures;
- het geven van voorlichting aan agrariërs, aannemers en andere uitvoerende binnen onze regio.

Naast voorlichting zal regelmatig afstemming plaats vinden met andere partners zoals de Politie, de Waterschappen, IL en T en natuurlijk de gemeentelijke afdelingen die belast zijn met beleidsmatige aspecten.

4.1.2 Toezicht en risicogebieden

Veldinspectie's algemeen.

In de praktijk is het lastig om een meetbaar adequaat niveau aan te geven voor het uitvoeren van veldinspecties. Dicht bebouwde woonwijken met weinig ruimte voor grondverzet behoeve minder controle dan industrieterreinen en buitengebieden.

Om te komen tot een meetbaar adequaat niveau wordt onderscheid gemaakt in meer en minder risicovolle gebieden.

Als risicovolle gebieden gelden o.a.:

- Industrierreinen;
- Uitbreidingslokaties;
- Saneringslokaties

De overige gebieden worden als minder risicovol beschouwd. De risicovolle gebieden worden in principe elk kwartaal geïnspecteerd.

Ketenhandhaving.

Vanuit de ketenhandhaving zal een meer samenhangende vorm van toezicht mogelijk worden gemaakt. Samenwerking met het programmeam ketentoezicht omgevingsdienst Rivierenland zal worden gezocht.

Ketenonderzoeken leveren een goed onderbouwde risico-analyse op de specifieke ketens en inzicht in de actoren en de risico-momenten in de keten. De risico-analyse wordt gevolgd door een advies m.b.t. het vervolg.

Als het advies is dat een interventie gewenst is, wordt deze interventie projectmatig uitgevoerd. Belangrijkste doelstelling van ketentoezicht is bevorderen van het naleefgedrag door actoren in de keten. Daarnaast moet ketentoezicht als

reguliere vorm van toezicht gaan bestaan, naast het fysieke toezicht op activiteiten binnen inrichtingen.

De interventies duren niet langer dan nodig en zijn gericht op het halen van toezichtresultaten. Er worden niet eerder interventies gestart dan na grondige risico-analyses.

Aanvulgronden bij saneringen.

Binnen de ODRA is de gemeente Arnhem en de provincie Gelderland bevoegd gezag voor de WBB-saneringen. Aan de andere kant is de betreffende gemeente bevoegd gezag voor nieuw toe te passen grond. Het is dus goed mogelijk dat op saneringslokaties afstemming met twee bevoegde gezagen plaats zal vinden.

Beheer- en verwijderingsfase.

Incidenteel zullen binnen het beheersgebied van de ODRA grootschalige bodem toepassingen (GBT) plaats vinden. In dat geval is het noodzakelijk dat deze in het veld gecontroleerd worden. Daarnaast is het ook mogelijk dat GBT toepassingen hun functionaliteit verliezen en vervolgens verwijderd dienen te worden. Tot op heden is weinig bekend over GBT toepassingen binnen het beheersgebied van de ODRA.

Beoordelen van meldingen.

De ODRA beoordeelt de meldingen die op grond van het BBK zijn gedaan op:

- Ontvankelijkheid en volledigheid;
- KWALIBO regels;
- Tijdigheid;
- Functionaliteit;
- Aanwezigheid en juistheid van milieuhygiënische verklaringen;
- Bij hergebruik van bouwstoffen zonder eigendomsoverdracht of voldaan wordt aan de gestelde criteria;
- Bij toepassing van IBC-bouwstoffen of wordt voldaan aan de voorwaarden uit de Regeling bodemkwaliteit.

(Kwalibo; deze regels gelden niet alleen voor meldingen BBK maar ook voor specifieke activiteiten in het kader van de Wet milieubeheer, de Woningwet en de Wet bodembescherming en de WABO)

4.1.3 Handhavingsstrategie.

Bij overtredingen wordt conform de HUM BBK handhavend opgetreden tegen de opdrachtgever.

Daarnaast wordt het landelijk toezichtloket www.ilent.nl/contact/melding/bodemsignalen geïnformeerd om handhaving door de inspectiedienst in de keten mogelijk te maken.

5 Middelen.

5.1 In te zetten middelen.

De middelen die voor dit programma beschikbaar zijn bestaan uit in te zetten uren. Met de gemeenten zijn dienstverleningsovereenkomsten afgesloten waarmee er jaarlijks voor het toezicht en handhaving van het besluit bodemkwaliteit uren beschikbaar zijn.

In het onderstaande schema wordt aangegeven hoeveel tijd er gemiddeld aan een bodemtaak zal worden besteed.

Taak	Uren	Aantal meldingen in 2012
		184
beoordelen melding toepassen grond (inc. beoordelen rapport)	3	
beoordelen melding tijdelijke opslag grond	2	
beoordelen melding grote schalige bodemtoepassing	10	
controle tijdelijke opslag grond	4	
controle toepassing grond	4	
controle toepassen bouwstoffen	5	
controle grootschalige bodem toepassing	16	
vrijeveld controle (niet gemelde toepassingen)	8	

- In 2012 zijn 184 meldingen met betrekking tot grondverzet ingediend binnen de beheers regio van de ODRA. Bron Agentschapnl -

5.2 Handhaving capaciteit.

Voor de vorming van de RUD's heeft KPMG een advies uitgebracht over minimale eisen voor de personele bezetting op basis van het takenpakket. Op basis van dit advies kan worden gesteld dat handhaven van bodem een specialistische taak betreft. Aanvullend wordt een inschatting gemaakt voor de benodigde handhaving capaciteit (financieel en FTE) en de onderdelen welke van belang zijn voor het uitvoeringsplan handhaving.

De volgende werkzaamheden worden gerekend tot het takenpakket van de toezichthouder/handhaver voor het onderdeel bodem.

1) Het maken van een risicoanalyse en indien nodig vertalen naar locatiespecifiek toezichtsplan met risico's, beoordelingspunten en bijbehorende toezichtmethode en frequentie.

- 2) Het doen van voorbereidend onderzoek op basis van openbare en locatie-specifieke documenten.
- 3) Voorbereiden en uitvoeren van controles ter plaatse.
- 4) Opstellen bezoekverslag/brief.
- 5) Bevindingen rapporteren, overtredingen melden, optreden en ambtelijke vooraankondiging maken.
- 6) Handhaven bij (opnieuw) geconstateerde overtredingen conform sanctiestrategie.
- 7) Behandelen klachten en meldingen.
- 8) Tijdig signaleren welke specialisten en/of juristen moeten worden ingeschakeld en hun bijdragen op relevantie, toepasbaarheid en benodigde diepgang beoordelen.

In het advies van KPMG wordt aangegeven dat de kritische massa 3 handhavers betreft die alle fulltime zich met bodem bezig houden. Bodem wordt gezien als een specialistische deskundigheid waarbij een frequentie van de uit te voeren werkzaamheden dient te liggen op 70 %. Van de drie personen kan 1 medewerker in opleiding zijn.

BIJLAGE III FORMULIER TOEZICHT IN HET VELD

Naam:	Datum:
Adres:	
Gesproken met:	
Telefoon:	Mail:

Aanleiding:

Toepassing:	Opslag: ☐
	Definitief: ☐

Opmerking:

Opslag	Meldingsnummer:	Ja	Nee
Niet gemeld:	Toegestaan bestemmingsplan?	☐	☐
	Herkomst bekend?	☐	☐
	Kwaliteit bekend?	☐	☐
	Duur opslag bekend?	☐	☐
	Maanden:	Max 36 mnd	
Indeling:	Gescheiden partijen?	☐	☐
	Legaal opbulkt?	☐	☐
	Legaal gemengd?	☐	☐
	Partijen duidelijk gemerkt?	☐	☐
	Administratie partijen op orde?	☐	☐
	Veiligheid voldoende?	☐	☐
	Hekwerk	☐	☐
	Afzetlint	☐	☐

Opmerkingen Opslag:

Definitief	Meldingsnummer:	Ja	Nee
Niet gemeld:	Toegestaan bestemmingsplan?	0	0
	Herkomst bekend?	0	0
	Kwaliteit bekend?	0	0
Klasse:	Wonen:	0	0
	Industrie:	0	0
	AW2000:	0	0
	GBT:	0	0
	Nuttige toepassing?	0	0
	Voldoet partij aan toepassingsregels?	0	0
	Minder dan 20% bodemvreemd materiaal?	0	0

Opmerkingen Definitief:

Foto's:

**BIJLAGE IV BIJLAGEN VAN HET 'DRAAIBOEK UITVOERING EN HANDHAVING
BESLUIT BODEMKWALITEIT BIJ GROOTSCHALIGE (INFRASTRUC-
TURELE) PROJECTEN'**

BIJLAGE 1

CHECKLISTEN AFSTEMMING EN COÖRDINATIE

CHECKLIST OPZET EN FINANCIERING PROJECTTEAM

- 1 Wat is de ligging van het project
- 2 Met welke partners is de handhaving het beste te realiseren (relevante informatie en bevoegdheden)?
- 3 Aanwijzing, benoeming initiatiefnemer handhavingsteam (SEPH, Provincie, politie?)
- 4 Eerste opzet deelneming betrokken bevoegde gezagen maken
- 5 Contacten leggen met betrokken bevoegde gezagen en bereidheid tot actieve deelname peilen.
- 6 Begroting maken
- 7 Eerste bijeenkomst plannen
- 8 Eerste afspraken over financiering maken
- 9 Eerste afspraken over personele inbreng maken met oog voor de benodigde kennis, vaardigheden, bevoegdheden en onafhankelijkheid.
- 10 Eerste afspraken over verdeling werkzaamheden maken
- 11 Afspraken nader detailleren (zie ook checklist overtredingen)
- 12 Commitment krijgen van betrokken bevoegde gezagen voor te leveren menskracht
- 13 Eventuele financiering rondmaken.

CHECKLIST COMMUNICATIE

- 1 Centraal communicatie- en informatiepunt inrichten
- 2 Lijst beschikbaar van wie is waarvoor verantwoordelijk en wie is waarvoor bevoegd.
- 3 Lijst met namen, adressen en telefoonnummers
- 4 Per onderwerp een lijst maken wie geïnformeerd moet worden
- 5 Lijst maken welke informatie het handhavingsteam van de opdrachtgever of aannemer wil hebben (zie ook volgende checklist)
- 6 Op de lijst aangeven op welke manier en wanneer het handhavingsteam de informatie aangeleverd wil hebben.
- 7 Resultaat van 5 en 6 voorleggen en bespreken
- 8 Draaiboek voor "normale" controles maken: wie doet wat, wanneer en waarom.
- 9 Buiten de "normale" controles kan ook besloten worden om (gezamenlijk) bijzondere acties te ondernemen. Bij deze handhavingsacties wordt een apart draaiboek gemaakt
- 10 Vastleggen processtappen, beslismomenten, argumenten bij beslissingen, terugkoppeling naar bestuurders.

CHECKLIST ALGEMENE PROJECTGEGEVENS (ZIE BESTEK)

Algemeen

- 1 Ligging van het project (kaartmateriaal)
- 2 Indeling van het project (benaming en beschrijving van onderdelen)
- 3 Fasering van het project (wanneer worden welke onderdelen uitgevoerd)

Projectorganisatie

- 1 Wie is de opdrachtgever van het project?
- 2 Wie hebben het project ontworpen en de bestekken voorbereid?
- 3 Wie heeft de bodem vooraf onderzocht?
- 4 Welk bedrijf voert onderzoek volgens Bsb uit?
- 5 Wie coördineert de uitvoeringsaspecten voor de opdrachtgever (projectmanagement)?
- 6 Wie voert de directie over de diverse werkzaamheden (uitvoeringsorganisatie)?
- 7 Hoe is in de contracten de eigen verantwoordelijkheid van de aannemers voor de keuze van materialen en naleving milieuwetgeving geregeld?
- 8 Hoe worden de milieuaspecten gecoördineerd en gecontroleerd door de opdrachtgever?

Wettelijk verantwoordelijken

- 1 Wie is de eigenaar van de diverse werken in de zin van het Besluit bodemkwaliteit?
- 2 Wie is eigenaar en/of gebruiker van de grond in de zin van de Wbb?
- 3 Wie is vergunninghouder in de zin van de Wm voor de inrichtingen?
- 4 Wie zijn bij vrijkomen en transporteren van verontreinigd materiaal de ontdoeners, transporteurs en verwerkers van het materiaal in de zin van de PMV of de Wm?
- 5 Wie is vergunninghouder/melder in geval van lozingen op riool of oppervlaktewater in de zin van de Waterwet

CHECKLIST INHOUDELIJKE PROJECTGEGEVENS (ZIE BESTEKSHOEVEELHEDEN)

- 1 Inzicht in grond- en bouwstoffenbalans (punten 2 t/m 5)
- 2 Te verplaatsen grond binnen het projectgebied: herkomst, wanneer, hoeveel, welk bewijsmiddel (of tijdelijke uitname:)
- 3 Af te voeren grond: wanneer, hoeveel, vervoersbewijzen (incl. kwaliteit), afleverbonnen (bestemming)
- 4 Aan te voeren grond: herkomst, wanneer, hoeveel, kwaliteit (bewijsmiddel), evt. vervoersbewijzen
- 5 Punten 2 t/m 4 idem voor bouwstoffen
- 6 Afspraken maken met opdrachtgever/aannemer over invulling "tijdelijke uitname" en hergebruik "op en nabij"
- 7 Gegevens centraal beschikbaar voor de handhaving
- 8 Te melden grond en bouwstoffen (wanneer, hoeveel)
- 9 Welke tussendepots werkterreinen en andere inrichtingen zijn er gepland?
- 10 Waar en wanneer worden vrijkomende afvalstoffen opgeslagen?
- 11 Welke bodemonderzoeken zijn er beschikbaar?
- 12 Wat is de algemene bodemkwaliteit op het tracé?
- 13 Is er sprake van actief bodembeheer (bodemkwaliteitskaart en beheersplan)?
- 14 Inzicht in mogelijk te saneren locaties (meldingen, beschikkingen, de afvoer van de grond, wanneer)

Oppervlakte- en grondwater

- 1 Waar worden bestaande oppervlaktewateren gedempt of omgelegd?
- 2 Waar vinden lozingen op oppervlaktewater of rioleringen plaats?
- 3 Waar wordt grondwater onttrokken en is daarvoor vergunning vereist?
- 4 Wat is de kwaliteit van het grondwater ter plaatse volgens de bodemonderzoeken?

Overige regelgeving

- 1 Welke regelingen, meldingen en vergunningen in kader van de Wro zijn van toepassing?
- 2 Hoe zijn de verplichtingen in het kader van de PMV geregeld (wanneer melden)?
- 3 Welke regelingen zijn er getroffen in geval asbest wordt aangetroffen?
- 4 Welke regelingen zijn er getroffen in geval bodemverontreiniging wordt aangetroffen?
- 5 Welke regelingen zijn er getroffen in geval van milieucalamiteiten?

CHECKLIST AMBITIENIVEAU HANDHAVING/OVERTREDINGEN

- 1 Gezamenlijk vaststellen ambitieniveau (bepaalt in hoge mate de gezamenlijke handhavingsinspanning): wat willen we bereiken?
- 2 Afbakening project: waar gaan we op handhaven? Alleen Bbk of ook Wm, PMV, Wbb en/of Waterwet?
- 3 Vaststellen lijst van overtredingen inclusief overtreden artikelen op basis van de HUM Bbk
- 4 Opstellen en vaststellen handhavingstrategie: welke middelen in te zetten.
- 5 Hoe op te treden tegen overtredingen (voorbeeld bijgevoegd, evt. aan te vullen met Waterwet en Wm voor (tijdelijke) opslag)
- 6 Commitment verkrijgen van betrokken bevoegde gezagen ten behoeve van de handhavingstrategie.
- 7 Vaststellen te meten indicatoren t.b.v. de evaluatie (bijv. registratie van tijd, geld, aantal acties, aantal geconstateerde overtredingen, aantal p.v.'s, aantal waarschuwingen, aantal bestuurlijke maatregelen, ...)
- 8 AAN DE SLAG!
- 9 Elk 0,5 jaar evalueren (continu verbeteren), inclusief overzicht gepland versus gerealiseerd (acties, tijdbesteding, budget, ondersteunende activiteiten), analyses van verschillen en maatregelen om doelen te realiseren. Belangrijke vraag die hier beantwoord moet worden is: wat is het rendement van de handhaving?

BIJLAGE 2

AANDACHTSPUNTEN

BESLUIT BODEMKWALITEIT

HOOFDSTUK 1 Bbk ALGEMEEN
1 Bouwstoffen, grond of baggerspecie niet nuttig toepassen (art. 28 en art. 35 Bbk)
2 Algemene zorgplicht Waterwet (art. 7 Bbk)
3 Algemene zorgplicht Wet bodembescherming (art. 13 Wbb)
HOOFDSTUK 2 Bbk KWALIBO
1 Werken zonder erkenning (art. 15 lid 1 Bbk)
5 Niet werken in overeenstemming met een normdocument (art. 18 Bbk)
6 Niet voldoen aan vereiste functiescheiding (art. 17 lid 1 en 2 Bbk)
7 Beschikken/accepteren voor besluitvorming van bescheiden die niet door een erkende partij zijn verstrekt/opgesteld (art. 21 lid 1 en 2 Bbk)
HOOFDSTUK 3 Bbk BOUWSTOFFEN
8 Niet voldoen aan toepassingseisen (kwaliteitseisen, juiste bewijsmiddelen of afleverbon) (art. 28 Bbk)
9 Niet voldoen aan toepassingseisen IBC-bouwstoffen (art. 31 Bbk)
10 Niet voldoen aan de meldingsplicht IBC-bouwstoffen (art. 32 Bbk)
11 Toepassen IBC-bouwstoffen onder niet-standaardmaatregelen zonder gelijkwaardigheidsverklaring
12 Niet (correct) uitvoeren van een monitoringsprogramma bij IBC-bouwstoffen
13 Niet voldoen aan meldingsverplichting hergebruikte bouwstoffen zonder eigendomsoverdracht
14 Vermengen van bouwstoffen met de ondergrond (art. 33 onder a Bbk)
15 Niet voldoen aan de verwijderingsplicht (art. 33 onder b en c Bbk)
HOOFDSTUK 4 Bbk GROND EN BAGGERSPECIE
16 Toepassen van grond of baggerspecie die niet aan de eisen voldoet
17 Niet bepalen kwaliteit ontvangende bodem (art. 41 onder b Bbk)
18 Kwaliteit niet op de juiste wijze aangetoond
19 Toepassen onder regime grootschalige toepassing terwijl niet wordt voldaan aan criteria voor grootschalige toepassing (art. 63 Bbk)
20 Niet voldoen aan de meldingsplicht (art. 42 lid 1 Bbk)
21 Het in depot niet gescheiden houden van niet gelijkwaardige partijen grond (art. 15 en 18 Bbk)
22 Bij tijdelijk depot niet voldoen aan voorwaarden (eindbestemming, nuttige toepassing)
23 Slecht/onjuist acceptatiebeleid bij tijdelijk depot
24 Vervoeren van materialen zonder vereiste of juist/volledig ingevulde documenten

BIJLAGE 4

OVERZICHT MET VERPLICHTINGEN HET KADER VAN HET BESLUIT BODEMKWALITEIT

Grond / baggerspecie			
Soort toepassing	Verplichte kwaliteitsbepaling	Meldingsplicht	Toepassingsvoorwaarden
toepassen schone grond / baggerspecie	ja	ja, zonder toevoeging kwaliteitsgegevens 5 werkdagen voor het toepassen	nuttige toepassing
toepassen niet schone grond / baggerspecie	ja	ja, met toevoeging kwaliteitsgegevens 5 werkdagen voor het toepassen	nuttige toepassing en voldoen aan de kwaliteitseisen geldend kader (generiek of gebieds-specifiek) Toepassing in GBT moet terugneembaar zijn in een minimaal volume van 5.000m en minimale toepassingshoogte van 2 meter)
kortdurende opslag (< 6 mnd)	ja	ja, met toevoeging kwaliteitsgegevens 5 werkdagen voor het opslaan	terugneembaar
tijdelijke opslag op landbodem (< 3 jaar)	ja, en kwaliteit moet voldoen aan kwaliteitsklasse ontvangende bodem	ja, met toevoeging kwaliteitsgegevens en voorziene duur van opslag en eindbestemming (5 werkdagen voor het opslaan)	terugneembaar
opslag bij tijdelijke uitname (looptijd van de werkzaamheden)	nee	nee	-
Bouwstoffen			
Soort toepassing	Verplichte kwaliteitsbepaling	Meldingsplicht	Toepassingsvoorwaarden
toepassing van nieuwe / niet eerder toegepaste bouwstoffen (excl. IBC bouwstoffen)	bij metselmortel of natuursteenproducten (geen breuksteen of steenslag): nee	nee	terugneembaar toepassen, zodat ze verwijderd kunnen worden na verlies functie werk
	bij andere materialen: ja	nee	terugneembaar toepassen, zodat ze verwijderd kunnen worden na verlies functie werk

tijdelijke uitname van vormgegeven bouwstoffen	bij toepassing in hetzelfde werk, op of nabij dezelfde plaats, zonder bewerking en onder dezelfde condities: nee	nee	terugneembaar toepassen, zodat ze verwijderd kunnen worden na verlies functie werk
hergebruik van bouwstoffen	het zonder bewerking opnieuw onder dezelfde condities toepassen van vormgegeven bouwstoffen van beton, keramiek, natuursteen en bakstenen: nee	nee	terugneembaar toepassen, zodat ze verwijderd kunnen worden na verlies functie werk
	het opnieuw toepassen van niet teerhoudend asfalt of asfaltbeton in wegverhardingen: nee	nee	terugneembaar toepassen, zodat ze verwijderd kunnen worden na verlies functie werk
	bij het opnieuw onder dezelfde condities toepassen van bouwstoffen (anders dan de hierboven genoemde bouwstoffen) waarvan de eigendom niet wordt overgedragen: nee	ja, met toevoeging kwaliteitsgegevens 5 werkdagen voor het toepassen	terugneembaar toepassen, zodat ze verwijderd kunnen worden na verlies functie werk
	andere situaties: ja	nee	terugneembaar toepassen, zodat ze verwijderd kunnen worden na verlies functie werk
IBC bouwstoffen	ja	ja met toevoeging kwaliteitsgegevens en IBC maatregelen tenminste 1 maand voor het toepassen (bij niet beschikbaar zijn kwaliteitsgegevens tot 5 werkdagen voor het toepassen)	terugneembaar en aangesloten in minimum hoeveelheid van 5.000 m ³ met IBC maatregelen

BIJLAGE 5

TOEZICHTSMATRIX VOOR

AANLEG GROOTSCHALIGE

(INFRASTRUCTURELE)

PROJECTEN

Soort activiteiten wettelijk toegestaan	Toestemming (melding, ontheffing, vergunning, plan van aanpak)	Wet- en regelgeving	Bevoegde instantie(s) voor toezicht
Toepassen op landbodem inclusief droge oevergebieden buiten inrichtingen van			
Grond en baggerspecie (inclusief dempen niet watervoerende (zak)sloten)	Melding toepassing	Besluit bodemkwaliteit	Gemeente
	Omgevingsvergunning / aanlegvergunning	Wabo / Wet op de ruimtelijke ordening	Gemeente
Meer dan 5.000 m ³ grond of baggerspecie in een grondwaterbeschermingsgebied met een kwaliteit die de maximale waarden kwaliteitsklasse Wonen niet overschrijdt, geldt daarnaast	Melding	PMV	Provincie
Bouwstoffen (vormgeven en niet-vormgeven)	-	Besluit bodemkwaliteit	Gemeente
IBC-bouwstoffen	Melding toepassing	Besluit bodemkwaliteit	Gemeente
Toepassen in oppervlaktewater (exclusief de droge oevergebieden) van			
Grond en baggerspecie in Rijkswateren	Melding toepassing	Besluit bodemkwaliteit	Rijkswaterstaat
	Watervergunning	Waterwet	Rijkswaterstaat
Grond en baggerspecie in Niet-rijkswateren	Melding toepassing	Besluit bodemkwaliteit	Waterschap
	Watervergunning	Waterwet	Waterschap
Meer dan 5.000 m ³ grond of baggerspecie in een grondwaterbeschermingsgebied met een kwaliteit die de maximale waarden kwaliteitsklasse Wonen niet overschrijdt, geldt daarnaast	Melding	PMV	provincie

Soort activiteiten wettelijk toegestaan	Toestemming (melding, ontheffing, vergunning, plan van aanpak)	Wet- en regelgeving	Bevoegde instantie(s) voor toezicht
Bouwstoffen (vormgeven en niet-vormgeven) in Rijkswateren	-	Besluit bodemkwaliteit	Rijkswaterstaat
	Watervergunning	Waterwet	Rijkswaterstaat
	Vergunning	Wet beheer rijkswaterstaatswerken	Rijkswaterstaat
Bouwstoffen (vormgeven en niet-vormgeven) in Niet-rijkswateren	-	Besluit bodemkwaliteit	Waterschap
	Watervergunning	Waterwet	Waterschap
Opslaan van grond en baggerspecie, geen afvalstof			
Kortdurende opslag korter dan 6 maanden	Melding tijdelijke opslag	Besluit bodemkwaliteit / Wet bodembescherming	Gemeente
Tijdelijke opslag inclusief weilanddepot baggerspecie op landbodembodem korter dan 3 jaar	Melding tijdelijke opslag met voorziene duur van opslag en eindbestemming	Besluit bodemkwaliteit	Gemeente
Tijdelijke opslag in het oppervlaktewater (Rijkswateren) korter dan 10 jaar	Melding tijdelijke opslag met voorziene duur van opslag en eindbestemming	Besluit bodemkwaliteit	Rijkswaterstaat
	Vergunning	Wet beheer rijkswaterstaatswerken	Rijkswaterstaat
Tijdelijke opslag in het oppervlaktewater (Niet-rijkswateren) korter dan 10 jaar	Melding tijdelijke opslag met voorziene duur van opslag en eindbestemming	Besluit bodemkwaliteit	Waterschap
Geen kortdurende of tijdelijke (zie bovenstaand) opslag op landbodembodem	Omgevingsvergunning / aanlegvergunning	Wabo / Wet milieubeheer / Wet op de ruimtelijke ordening	Gemeente / Provincie
Geen kortdurende of tijdelijke (zie bovenstaand) opslag in oppervlaktewater (Niet-rijkswateren)	Watervergunning	Waterwet	Waterschap
Geen kortdurende of tijdelijke (zie bovenstaand) opslag in oppervlaktewater (Rijkswateren)	Watervergunning	Waterwet	Rijkswaterstaat
	Vergunning	Wet beheer rijkswaterstaatswerken	Rijkswaterstaat
Opslaan van bouwstoffen, geen afvalstoffen			
Kortdurende opslag korter dan 6 maanden	-	Besluit bodemkwaliteit / Wet bodembescherming	Gemeente
Opslag langer dan 6 maanden	Omgevingsvergunning / aanlegvergunning	Wabo / Wet milieubeheer / Wet op de ruimtelijke ordening	Gemeente
Opslaan van bouwstoffen, tevens afvalstoffen			
Kortdurende opslag korter dan 6 maanden	-	Besluit bodemkwaliteit / Wet bodembescherming	Gemeente
Opslag langer dan 6 maanden	Omgevingsvergunning / aanlegvergunning	Wabo / Wet milieubeheer / Wet op de ruimtelijke ordening	Gemeente / Provincie (> 10.000 m ³)

Soort activiteiten wettelijk toegestaan	Toestemming (melding, ontheffing, vergunning, plan van aanpak)	Wet- en regelgeving	Bevoegde instantie(s) voor toezicht
Tranporteren / afvoeren van			
Grond, baggerspecie en bouwstoffen, geen afvalstof	-	Verkeersregelgeving	Politie
Grond, baggerspecie en bouwstoffen inclusief vrijkomende materialen na sloop, tevens afvalstof zoals verontreinigde grond, asbesthoudende (> 100 mg/kg ds gewogen gehalte) grond en sloopmaterialen, TAG	Melding	Besluit melden	Gemeente / Politie / Provincie
	-	Verkeersregelgeving	Politie
Ontgraven / ontgronden			
Grond zijnde landbodem	Absolute vrijstelling / melding / vergunning	Ontgrondingenwet / Ontgrondingenverordening provincie	Provincie
	Omgevingsvergunning / aanlegvergunning / Ruimtelijk besluit	Wabo / Wet op de ruimtelijke ordening	Gemeente
Graven van nieuwe, verleggen van bestaande watergangen en vaargeulen (Rijkswateren)	Watervergunning	Waterwet	Rijkswaterstaat
	Omgevingsvergunning / aanlegvergunning / Ruimtelijk besluit	Wabo / Wet op de ruimtelijke ordening	Gemeente
Graven van nieuwe, verleggen van bestaande sloten en watergangen (Niet-rijkswateren)	Watervergunning	Keur Waterschap	Waterschap
	Omgevingsvergunning / aanlegvergunning	Wabo / Wet op de ruimtelijke ordening	Gemeente
Saneren			
Sterk verontreinigde (inclusief asbesthoudende) landbodem (ernstig geval)	Melding	Wet bodembescherming	Wbb BG gemeente / Provincie
Sterk verontreinigde landbodem (niet ernstig geval)	Plan van aanpak		Gemeente
Sterk verontreinigde waterbodem	-	Waterwet	Waterschap / Rijkswaterstaat
Slopen			
Bouwwerken Asbesthoudend	Sloopvergunning	Bouwverordening	Gemeente
	Inventarisatie	Asbestverwijderingsbesluit	Gemeente
	-	ARBO-wetgeving	Arbeidsinspectie
Asbesthoudende wegen	Melding	Besluit asbestwegen milieubeheer / Asbestverwijderingsbesluit	VROM-inspectie
	-	ARBO-wetgeving	Arbeidsinspectie

Soort activiteiten wettelijk toegestaan	Toestemming (melding, ontheffing, vergunning, plan van aanpak)	Wet- en regelgeving	Bevoegde instantie(s) voor toezicht
Ondersteunende bouwwerkzaamheden			
Mobiel puin breken	Melding	Besluit mobiel breken	Gemeente
Mobiel uitzeven van puin uit grond	-	APV	
Onttrekken grondwater / bemalen	Watervergunning (melding of vergunning)	Waterwet	Waterschap
Lozen van bronneringswater op oppervlaktewater	Watervergunning (vergunning)	Waterwet	Waterschap
Infiltreren van bronneringswater in de bodem	Watervergunning (vergunning)	Waterwet	Waterschap
Lozen van bedrijfsafvalwater op riool	Watervergunning (vergunning)	Waterwet	Gemeente
Lozen van bedrijfsafvalwater op oppervlaktewater	Watervergunning (vergunning)	Waterwet	Waterschap / Rijkswaterstaat
Mobiel uitzeven van asbest uit puin	Plan van aanpak	Besluit Asbestwegen Wet milieubeheer	VROM-inspectie
Mobiel uitzeven van asbest uit grond	Saneringsplan	Wet bodembescherming / PMV	Provincie
Vorbereidende werkzaamheden			
Kappen van bomen	Omgevingsvergunning	Wabo / APV, Boswet	Gemeente
	Omgevingsvergunning / aanlegvergunning / Ruimtelijk besluit	Wabo / Wet op de ruimtelijke ordening	Gemeente
	Ontheffing	Wabo / Flora- en faunawet	AID
Verstoren beschermde leefomgeving met gevolgen voor habitat en soorten	Omgevingsvergunning	Wabo / Natuurbeschermingswetgeving 1998	Provincie
	Ontheffing	Wabo / Flora- en faunawet	AID
Verstoren van archeologische bodemschatten	Monumentenvergunning	Monumentenwet 1988	Gemeente
Inrichten werkterreinen			
Plaatsen (tijdelijke) bouwwerken / directieketen, opslagloodsen, werkketen	Omgevingsvergunning	Wabo / Woningwet	Gemeente
Aanleg (tijdelijke) (half) verhardingen	Omgevingsvergunning	Wabo / Wet op de ruimtelijke ordening	Gemeente
Plaatsen (tijdelijke) installaties / voorzieningen	Omgevingsvergunning	Wabo / Wet milieubeheer	Gemeente
	Omgevingsvergunning	Wabo / Wet op de ruimtelijke ordening	Gemeente
Hinder / overlast			
Bouwlawaai / geluids-overlast	-	APV	Gemeente

Soort activiteiten wettelijk toegestaan	Toestemming (melding, ontheffing, vergunning, plan van aanpak)	Wet- en regelgeving	Bevoegde instantie(s) voor toezicht
Stofhinder	-	APV	Gemeente
Kwalibo			
Controle op erkenningen / persoonsregistratie / functiescheiding Kwalibo-werkzaamheden landbodem	-	Besluit bodemkwaliteit	VROM-inspectie
Controle op erkenningen / persoonsregistratie / functiescheiding Kwalibo-werkzaamheden oppervlaktewater	-	Besluit bodemkwaliteit	Inspectie Verkeer en Waterstaat